

можна зацікавити конкретними заходами. У даному випадку доцільно особливу увагу приділяти розширенню або гармонізації інтересів найманих працівників і роботодавців, впроваджувати механізми забезпечення загальної зацікавленості працівників і роботодавців і забезпечення максимальних доходів і прибутку.

Теоретично можна передбачити, що економічно відповідальний за своєю природою бізнес, переважно зацікавлений в прибутковості може стати ще й соціально відповідальним. А соціально відповідальні наймані працівники, зацікавлені в максимальному вирішенні своїх соціальних питань, мають стати економічно відповідальними, зацікавленими в фінансово-економічних результатах тих підприємств, де вони працюють.

Запропонований механізм організації оплати праці певним чином спрямований на ліквідацію проблеми низького рівня матеріальних винагород в національній економіці, бідності і неефективного використання на загальнодержавному рівні валового внутрішнього продукту, а також забезпечення прозорості і розуміння персоналом суті процесу мотиваційного механізму і його зацікавленості в ефективності бізнесу.

Список використаних джерел

1. Родіонов О.В. Формування концепції соціальної відповідальності підприємства [Електронний ресурс] / О.В. Родіонов. – Режим доступу : <http://www.nbuiv.ua/e-journals/vsunud/2009-6E/09rovsvp.htm>.

2. Телюк О. Соціальний бізнес – один із трендів 2014 року [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://bigggidea.com/practices/1196/>.

*Чумаченко О.С., к.т.н., доц.
кафедри економіки та підприємництва
Фелюк М., студент гр. ЕП-15
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

КОМПОНЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА ПЕРЕРОБКИ ВИРОБНИЧИХ ТА ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Багато країн світу давно налагодили систему переробки та утилізації сміття, заробляють на цьому гроші та не забруднюють навколишнє середовище. На жаль, Україна не належить до їх числа. На одного жителя України кількість сміття, виробленого за рік, становить 240 кг, а на одного жителя Швейцарії – «нуль». Станом на 2017 рік на території України було накопичено 36 млрд тонн відходів, з яких 1,5 млрд тонн – небезпечні відходи. За різними даними, від 4 до 7% нашої країни завалено сміттям. В Україні налічується 6,5 тис санкціонованих полігонів (що дорівнює площі Кіпру), з яких 25% не відповідають екологічним стандартам, та 35 тис стихійних сміттєзвалищ (еквівалент площі Бельгії). Наразі в Україні існує 4 сміттєспалювальні заводи, та лише один із них діючий – мова

йде про київський завод «Енергія». Побудований ще за радянських часів (у 1987 році) за старими технологіями, він здатен спалювати лише 1,4% сміття усієї країни та потребує модернізації. Питання переробки та утилізації побутових та промислових відходів стає особливо актуальним, і, відповідно, важливими є створення і розвиток переробних підприємств.

Стратегічна спрямованість технології забезпечення конкурентних переваг підприємства (ТЗКП) обумовлює підпорядкованість принципам і положенням теорії стратегічного управління підприємством. Але вирішення визначеного завдання потребує розробки «власних» принципів і положень, які є базовими передумовами формування та забезпечують удосконалення технології. Ґрунтуючись на законах функціонування ринку та теоретичних засадах стратегічного управління запропоновано систему принципів ТЗКП.

Визначена система основних принципів (адаптивність, динамічність, системність, інноваційність) є передумовою формування ТЗКП, вони тісно взаємопов'язані та впливають один з іншого. Теоретична база дозволяє зробити висновки і сформувати концептуальну основу формування та вдосконалення ТЗКП у вигляді основних положень.

Ефективність ТЗКП повною мірою буде залежати від ступеня адаптивності та схильності до змін внутрішнього і зовнішнього середовищ підприємства. Рівень гнучкості ТЗКП повинен відповідати мінливості зовнішнього і внутрішнього середовищ. При цьому формування та вдосконалення ТЗКП передбачає: оволодіння практичним інструментарієм управління конкурентними перевагами; критично оцінювати існуючих теоретичних концепцій і методик, виявлення їх сильних і слабких аспектів, позитивних і негативних наслідків застосування; правильне розуміння й інтерпретацію конкретної ситуації; розробку конкретних прийомів роботи, методів дослідження, інструментів управління з урахуванням специфіки сформованої ситуації.

Системність та комплексність досягаються тільки шляхом виконання визначеного комплексу розроблених і реалізованих заходів щодо забезпечення конкурентних переваг підприємства. Інноваційний розвиток визначає й обумовлює напрям і пріоритетність розроблених заходів щодо ТЗКП.

Процес забезпечення конкурентних переваг має реалізуватися поетапно і за окремими напрямками. Передусім важливо правильно встановити стратегічні цілі та пріоритети. Стратегічне планування конкурентних переваг дозволяє ідентифікувати управлінські рішення, спрямовані на визначення бажаних організаційних і структурних змін, мінімізацію впливу зовнішніх факторів невизначеності та ризику задля стратегічної рівноваги між цілями і конкурентними можливостями.

До стратегічних завдань забезпечення конкурентних переваг підприємства належать ініціювання створення та розширення участі у територіальних інвестиційно-інноваційних кластерах, запровадження франчайзингового підходу до розвитку мережі комерційних об'єктів, впровадження лізингових інструментів до придбання сучасного технологічного обладнання. Все це є пріоритетами у використанні фінансово-інвестиційних методів забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Звернемо увагу перспективу та важливість запровадження франчайзингового підходу до забезпечення конкурентних переваг підприємства за умов браку фінансових ресурсів та високої вартості залучення і обслуговування інвестиційного капіталу. Франчайзинг дозволяє створити оптимальні умови для розбудови мережі комерційних об'єктів без залучення значних обсягів власних фінансових та інтелектуально-кадрових ресурсів.

Об'єктивна необхідність зміцнення конкурентоспроможності підприємств викликана низкою загроз, що визначають не стільки потенціал конкурентних позицій, скільки життєздатність. Вони передусім пов'язані і з зростанням динамічності конкурентного середовища, мінливістю соціально-економічного розвитку території функціонування, ускладненням державного нагляду, збільшенням вартості фінансових ресурсів, проявами несправедливої конкуренції та тиску з боку фінансово більш потужних підприємств.

У такому разі важливою складовою у системі забезпечення конкурентних переваг підприємств є механізм із використанням методів, інструментів та конкретних заходів, за допомогою яких здійснюється регулювання фінансово-економічних процесів і відносин. Так, після розробки положень забезпечення конкурентних переваг підприємства необхідно впровадити його заходи в господарську практику.

Логічним продовженням інституціалізації забезпечення конкурентних переваг стане реалізація економічно-ресурсних заходів, а саме спрямованих на використання фінансових інструментів і важелів капіталізації підприємств, поліпшення їх матеріально-технічної бази та структури фінансування капіталу, розвиток власної торговельної інфраструктури. Цей напрям роботи дозволить накопичити фінансово-ресурсне та інвестиційне забезпечення реалізації політики забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Заради забезпечення достатніх стимулів для практичної апробації та закріплення політики забезпечення конкурентних переваг у системі управління підприємством важливо реалізувати продуману сукупність заходів соціально-мотиваційних інструментів. Позитивним наслідком цього має стати формування й ефективне використання інтелектуально-кадрового потенціалу як інноваційної основи діяльності з посилення конкурентних переваг.

Такий підхід поряд із фінансовими та економічними інструментами забезпечення конкурентних переваг підприємства враховує інституційні, організаційні та соціальні аспекти функціонування суб'єктів господарювання, які мають вплив за умови змін. Тому головними заходами в межах фінансово-інституційних інструментів визначимо капіталізацію системи та посилення фінансової складової конкурентоспроможності, формування та ефективне використання стратегічного конкурентного потенціалу інструментами фінансового інжинірингу, забезпечення зростання частки власного капіталу задля отримання конкурентних переваг через оптимізацію витрат їх обслуговування, інституціалізацію системи процесно-орієнтованого управлінського обліку та бюджетування витрат операційної діяльності.

Формування та реалізація економічно-ресурсних інструментів політики забезпечення конкурентних переваг підприємства спрямовані на підвищення

активності використання та оновлення необоротних активів, спеціалізацію та функціональну і територіальну концентрації комерційних об'єктів, реалізацію комплексу заходів з активізації продажу товарів у системі дистрибуції, удосконалення асортиментної структури і диверсифікацію товарної пропозиції.

Головним завданням політики забезпечення конкурентних переваг підприємства є створення умов для ефективної реалізації інтелектуально-кадрового потенціалу, підвищення ефективності управління фінансово-економічним станом, адаптація характеристик діяльності до зміни умов конкурентного середовища, поліпшення торгово-технологічного процесу. Така діяльність може стосуватися переорієнтації організаційної структури та системи управління на зміцнення ринкових конкурентних переваг, узгодження особливостей торгово-технологічного процесу з вимогами споживачів та суб'єктів ринку, забезпечення раціональної територіальної організації комерційної мережі, стратегування розвитку на засадах бренд-менеджменту.

Список використаних джерел

1. Інтернет-ресурс:
https://lb.ua/society/2018/04/28/395698_nadiya_ochishchennya_yak_ukraina_mozhe.html
2. Інтернет-ресурс:
https://24tv.ua/pererobka_smittyu_v_ukrayini_ta_yes_yak_ekologichnu_katastrofu_perevesti_u_pributkoviy_biznes_n698225
3. Лупак Р.Л. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. / Р.Л. Лупак, Т.Г. Васильців. – Львів : Видавництво ЛКА, 2016. – 484 с.
4. Бурменко Т.Д., Даниленко Н.Н., Туренко Т.А. Сфера услуг в современном обществе: Экономика, менеджмент, маркетинг. Раздел I / Учебное пособие / Раздел I. «Экономика сферы услуг». Иркутск: БГУЭП, 2004. – 281с.

*Шаботін І.В., магістрант гр. ЕОБ-18М
(науковий керівник – Бугаєва М.В., к.е.н., доц.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Розвиток громадянського суспільства з розгалуженою системою соціальних інститутів є основою для становлення соціально відповідальних відносин у суспільстві, оскільки громадяни отримують демократичні права та набувають відповідальності перед суспільством, державою й перед самими собою. У такому суспільстві відповідальними за результати своєї діяльності стають не тільки громадяни, але й держава, громадські організації та бізнес-структури.

Останніми десятиліттями українські компанії намагалися сформуванати власний підхід до розуміння корпоративної соціальної відповідальності. Ця зацікавленість була детермінована розповсюдженням практик відповідального